

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 3

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 11 ianuarie 1999

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 157 din 10 noiembrie 1998 privind excepția de neconstituționalitate a art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995	1-4	Decizia nr. 161 din 10 noiembrie 1998 privind excepția de neconstituționalitate a art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995	4-7
		Decizia nr. 172 din 10 decembrie 1998 privind excepția de neconstituționalitate a art. 64 alin. 1 lit. c) din Codul penal	7-8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 157 din 10 noiembrie 1998

privind excepția de neconstituționalitate a art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Florentina Geangu — magistrat-asistent

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 20 octombrie 1998, în prezența reprezentantului autorului excepției, a reprezentantului Ministerului Public și în lipsa Gărzii financiare Timiș, legal citată, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 27 octombrie 1998 și apoi, pentru data de 10 noiembrie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Pe rol, soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, ridicată de Societatea Comercială ARTIMEX AKTUAL — S.R.L. din București în Dosarul

Prin Încheierea din 9 februarie 1997, pronunțată în Dosarul nr. 4.361/1997, Judecătoria Sectorului 6 București a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, ridicată de Societatea Comercială ARTIMEX AKTUAL — S.R.L. din București. În motivarea

Guvernului nr. 18/1994 limitează libertatea de contractare a agenților economici, încălcând astfel dispozițiile constituționale ale art. 134 alin. (1), care prevăd că economia României este o economie de piață, și ale art. 134 alin. (2) lit. a), potrivit cărora statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție. Se mai susține că dispozițiile legale atacate încalcă normele prevăzute la art. 1 și 3 din Legea nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor. Potrivit art. 1 din Legea nr. 32/1968, contravenția este definită ca fapta care prezintă un grad de pericol social mai mic decât infracțiunea, de unde rezultă că și amenda contravențională nu poate depăși în nici un caz maximul general al amenzii penale, care, conform art. 53 pct. 1 lit. c) din Codul penal, este de 50.000.000 lei. Art. 3 din aceeași lege impune instituirea prin norma specială a unui minim și a unui maxim ale amenziilor contravenționale. Or, art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 înfrânge, în opinia autorului excepției, aceste dispoziții legale prin aceea că prevede limite ale amenzii contravenționale cu mult mai mari decât limitele generale ale amenzii penale, iar calculul lor se face pe bază de cote procentuale progresive, ceea ce conduce la amenzi nelimitate. De asemenea, este invocată jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a extins garanțiile prevăzute la art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului la toate categoriile de „pedeapsă”, deci și la sancțiunile contravenționale al căror regim trebuie așadar reglementat prin lege organică.

Prin concluziile scrise, depuse la dosar în cadrul ședinței de dezbateri din data de 20 octombrie 1998, neconstituționalitatea textului criticat este raportată și la prevederile art. 41, ale art. 49 alin. (2) și ale art. 135 din Constituție, precum și la art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția europeană a drepturilor omului. Astfel, se susține că obligația de repatriere a valutei la un anumit termen, prevăzută de textul criticat, este o ingerință a statului în ceea ce privește libertatea comerțului, care afectează și dreptul de proprietate garantat de art. 41 și 135 din Constituție, precum și de art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția europeană a drepturilor omului. În acest sens, se arată că nici art. 1 din protocol și nici jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu admit adoptarea de măsuri legislative în disprețul dreptului de proprietate. În sfârșit, se susține că art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 violează și principiul constituțional al proporționalității, prevăzut la art. 49 alin. (2), prin aceea că operează o restrângere a libertății comerțului, instituind sancțiuni exorbitante în reglementarea disciplinei financiare.

Exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate ridicată, instanța consideră că prevederile art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 sunt constituționale, întrucât art. 53 pct. 1 lit. c) din Codul penal se referă la amenda penală, pe când art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 se referă la amenda contravențională, deci cele două acte normative reglementează două sancțiuni diferite cu regimuri juridice distincte.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, s-au solicitat punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și al Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, se arată că ceea ce privește susținerea că

cat, modificând sistemul de amenzi din sume fixe în sume procentuale, ar înfrânge norma de principiu stabilită prin art. 3 din Legea nr. 32/1968, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia Plenului nr. 9 din 24 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 27 din 7 februarie 1995, în sensul că nu există interdicție constituțională referitoare la libertatea de opțiune a legiuitorului. Cu referire la susținerea privind necesitatea stabilirii sancțiunilor contravenționale, în speță amenzi, prin lege organică, se arată că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, invocată de autorul excepției, nu impune legiuitorului anumite obligații în raport cu categoria legii prin care sunt reglementate contravențiile, ci cere acestuia să respecte principiul legalității sancționării contravențiilor și să asigure totalitatea garanțiilor procesuale impuse de art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Această excepție are ca obiect dispozițiile art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, care prevăd:

„În cazul constatării nerespectării termenelor menționate la pct. 3, 5 și 6, precum și a celor menționate în autorizația Băncii Naționale a României, eliberată conform pct. 4, privind repatrierea încasărilor în valută, se vor aplica următoarele amenzi contravenționale, reprezentând:

- 10%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru întârzieri de până la 30 de zile calendaristice;
- 15%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru întârzieri între 30 și 60 de zile calendaristice;
- 20%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru fiecare lună calendaristică care depășește primele 60 de zile de întârziere.

În toate situațiile se menține obligația repatrierii sumelor în valută în termen de 30 de zile calendaristice de la data constatării contravenției.

În cazul depășirii termenului de la alineatul precedent, penalitățile stabilite la art. 7 din Legea nr. 76/1992, astfel cum a fost modificat prin prezenta ordonanță, se majorează cu 50%.”

Excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

1. Critica potrivit căreia dispozițiile textului atacat înfrâng prevederile de principiu ale art. 1 și 3 din Legea nr. 32/1968, care prevăd deosebirea de gravitate dintre infracțiuni și contravenții și obligativitatea stabilirii unor limite minime și maxime ale amenziilor contravenționale, nu poate fi reținută. Prin Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 9 din 24 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 27 din 7 februarie 1995, s-a statuat că, în ceea ce privește modificarea prin art. IV pct. 7 din

din sume fixe în sume procentuale, nu există nici o interdicție constituțională care să limiteze libertatea de opțiune a legiuitorului. Art. 3 din Legea nr. 32/1968, invocat în susținerea neconstituționalității, care prevede obligativitatea stabilirii unor limite minime și maxime ale amenzii, se referă exclusiv la contravențiile reglementate prin hotărâri ale Guvernului sau prin acte normative ale autorităților publice locale. Contravențiile prevăzute la art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 nu intră în aceste categorii, ci fac parte din sfera contravențiilor reglementate prin lege, ele având deci un temei legal, diferit de cel al contravențiilor din prima categorie.

2. Invocarea în sprijinul susținerii excepției a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, bazată pe interpretarea art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, de asemenea, nu poate fi reținută. Art. 6 din această convenție prevede: „1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. 2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată, până ce vinovăția sa va fi legal stabilită. 3. Orice acuzat are, în special, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer; d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în același condiții ca și martorii acuzării; e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere“.

Așa cum se arată în punctul de vedere exprimat de Guvern, nici dispozițiile art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, nici jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu permit concluzia că regimul juridic al sancțiunilor contravenționale se confundă în totalitate cu cel al sancțiunilor penale. Scopul interpretării date dispozițiilor art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, în sensul că noțiunea de „*acuzatie în materie penală*“ include și domeniul contravențional, a fost acela de a asigura aceleași garanții procesuale celor învinuiți de săvârșirea unei contravenții ca și celor învinuiți de săvârșirea unei infracțiuni (cazul Sporong și Lönnroth contra Suediei — 1982; cazul Öztürk contra Germaniei — 1984; cazul Lutz contra Germaniei — 1987).

Așa fiind, rezultă că această jurisprudență nu este de

3. Referitor la încălcarea prin textul atacat a principiului libertății contractuale, consacrat de art. 134 alin. (2) lit. a) și b) din Constituție, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 15 din 28 ianuarie 1997, rămasă definitivă prin Decizia nr. 149 din 3 iunie 1997, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 24 septembrie 1997, și prin Decizia nr. 16 din 28 ianuarie 1997, rămasă definitivă prin Decizia nr. 116 din 21 mai 1997, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 292 din 28 octombrie 1997. Prin aceste decizii, respingându-se ca nefondată excepția de neconstituționalitate, s-a reținut că, în contextul interpretării sistematice a prevederilor art. 134 din Constituție, obligația de repatriere a valutei nu este contrară economiei de piață și libertății comerțului, ci corespunde îndatoririi statului de a asigura protejarea intereselor naționale în activitatea economică și financiară.

4. În justificarea excepției care face obiectul prezentei cauze, au fost invocate și prevederile art. 41 și 135 din Constituție, precum și ale art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția europeană a drepturilor omului, susținându-se că, prin sancțiunea instituită de art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, este afectat dreptul de proprietate.

Curtea Constituțională constată însă că obligația de repatriere a valutei nu este contrară prevederilor constituționale menționate, întrucât garantarea prin Constituție a proprietății nu justifică, într-o interpretare sistematică a normelor acesteia, utilizarea bunurilor proprietate privată, indiferent de natura lor, cu încălcarea reglementărilor legale privind protecția unui interes național, astfel cum este cel al asigurării disponibilităților valutare necesare achitării obligațiilor externe de plată ale economiei. În acest sens, de altfel, s-a statuat prin Decizia Curții Constituționale nr. 64 din 14 aprilie 1998, definitivă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 220 din 16 iunie 1998.

Deciziile menționate, prin care Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, își mențin valabilitatea și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi care să justifice modificarea jurisprudenței Curții.

5. Susținerea potrivit căreia norma prevăzută la art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 violează principiul constituțional al proporționalității, enunțat de art. 49 alin. (2), prin aceea că operează o restrângere a libertății comerțului, urmează, de asemenea, a fi respinsă.

Potrivit art. 49 alin. (1) din Constituție, „Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav“, iar alin. (2) al acestui articol stabilește principiul proporționalității, în virtutea căruia restrângerea unui drept sau a unei libertăți „trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o“.

Este însă de observat că principiul proporționalității nu este aplicabil în cauză, întrucât dispozițiile art. 49, fiind cuprinse în titlul I cap. II din Constituție, referitor la drepturile și libertățile fundamentale, ele privesc prin conținutul lor domeniul acestor drepturi și libertăți, pe când art. 134, care la alin. (2) lit. a) stabilește obligația statului de a asigura libertatea comerțului, se regăsește în titlul IV — Economia

6. În sfârșit, nu este întemeiată nici susținerea potrivit căreia prin textul de lege atacat se instituie o răspundere obiectivă. Într-adevăr, în cauză nici nu s-ar putea pune problema unei răspunderi obiective, întrucât, prin ipoteză, fiind vorba de săvârșirea unei contravenții, elementul vinovăției

este de esența acesteia și, de aceea, în lipsa vinovăției nu se poate aplica niciodată o sancțiune contravențională. Desigur, existența sau inexistența vinovăției este un element al stării de fapt, a cărei apreciere este de atributul exclusiv al instanței de judecată.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, ridicată de Societatea Comercială ARTIMEX AKTUAL — S.R.L. din București în Dosarul nr. 4.361/1997 al Judecătoriai Sectorului 6 București.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 noiembrie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 161 din 10 noiembrie 1998

privind excepția de neconstituționalitate a art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol, soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, ridicată de Societatea Comercială GOLDENVIOLET IMPEX — S.R.L. din Salonta în Dosarul nr. 3.681/1997 al Judecătoriai Oradea.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 27 octombrie 1998, în prezența reprezentantului Curții excepției, a reprezentantului Ministerului Public și în lipsa Direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat Bihor, legal citată, fiind consemnată în încheierea din acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 28 octombrie 1997, pronunțată în Dosarul nr. 3.681/1997, Judecătoria Oradea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, ridicată de Societatea Comercială GOLDENVIOLET IMPEX — S.R.L. din Salonta. În motivarea excepției se arată că aceste dispoziții încalcă normele prevăzute la art. 1 și 3 din Legea nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor. Potrivit art. 1 din Legea nr. 32/1968, contravenția este definită ca fapta ce prezintă un grad de pericol social mai mic decât infracțiunea, de unde rezultă că și amenda contravențională nu poate depăși în nici un caz maximul general al amenzii penale, care, conform art. 53 pct. 1 lit. c) din Codul penal, este de 50.000.000 lei. Art. 3 din aceeași lege impune instituirea prin norma specială a unui minim și a unui maxim ale amenzii contravenționale. Or, art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 înfrânge aceste dispoziții legale prin aceea că prevede limite ale amenzii contravenționale cu mult mai mari decât limitele generale ale amenzii penale și calculul lor se face pe bază de cote procentuale progresive, ceea ce conduce la amenzi nelimitate. Se mai susține că dispozițiile legale criticate contravin și art. 72 alin. (3) lit. f) din Constituție, care prevede că infracțiunile, pedepsele și regimul executării

sprrijinul acestui argument este invocată jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a extins garanțiile prevăzute la art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului la toate categoriile de „pedeapsă”, deci și la sancțiunile contravenționale, al căror regim trebuie așadar reglementat prin lege organică.

Prin concluziile scrise, depuse la dosar în cadrul ședinței de dezbateri din data de 27 octombrie 1998, neconstituționalitatea textului criticat este raportată și la prevederile art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și b), ale art. 41, 135 și ale art. 49 alin. (2) din Constituție, precum și la art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția europeană a drepturilor omului. Se susține că art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 limitează libertatea de contractare a agenților economici, încălcând astfel dispozițiile constituționale ale art. 134 alin. (1), care prevăd că economia României este o economie de piață, și ale art. 134 alin. (2) lit. a), potrivit cărora statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție. Obligația de repatriere a valutei la un anumit termen, prevăzută de textul criticat, este o ingerință a statului în ceea ce privește libertatea comerțului, care afectează și dreptul de proprietate garantat de art. 41 și 135 din Constituție, precum și de art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția europeană a drepturilor omului. În acest sens, se arată că nici art. 1 din Protocol și nici jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu admit adoptarea de măsuri legislative în disprețul dreptului de proprietate. În sfârșit, se susține că art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 violează și principiul constituțional al proporționalității, prevăzut la art. 49 alin. (2), prin aceea că operează o restrângere a libertății comerțului, instituind sancțiuni exorbitante în reglementarea disciplinei financiare.

Exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate ridicate, instanța consideră că prevederile art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 sunt constituționale, întrucât art. 53 pct. 1 lit. c) din Codul penal se referă la amenda penală, pe când art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 se referă la amenda contravențională, deci cele două acte normative reglementează două sancțiuni diferite cu regimuri juridice distincte.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, s-au solicitat punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și al Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, se arată că, în ceea ce privește susținerea că textul criticat, modificând sistemul de amenzi din sume fixe în sume procentuale, ar înfrânge norma de principiu stabilită prin art. 3 din Legea nr. 32/1968, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia Plenului nr. 9 din 24 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 27 din 7 februarie 1995, în sensul că nu există interdicție constituțională referitoare la libertatea de opțiune a legiuitorului. Cu referire la susținerea privind necesitatea stabilirii sancțiunilor contravenționale, în speță amenzi, prin lege organică, se arată că jurisprudența Curții europene a drepturilor omului, invocată de autorul excepției, nu impune legiuitorului anumite obligații în raport cu categoria legii prin care sunt reglementate contravențiile, ci cere acestuia să respecte principiul legalității sancționării contravențiilor și să asigure totalitatea garanțiilor procesuale impuse de art. 6

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Această excepție are ca obiect dispozițiile art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, care prevede:

„În cazul constatării nerespectării termenelor menționate la pct. 3, 5 și 6, precum și a celor menționate în autorizația Băncii Naționale a României, eliberată conform pct. 4, privind repatrierea încasărilor în valută, se vor aplica următoarele amenzi contravenționale, reprezentând:

- 10%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru întâzieri de până la 30 de zile calendaristice;
- 15%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru întâzieri între 30 și 60 de zile calendaristice;
- 20%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru fiecare lună calendaristică care depășește primele 60 de zile de întâzriere.

În toate situațiile se menține obligația repatrierii sumelor în valută în termen de 30 de zile calendaristice de la data constatării contravenției.

În cazul depășirii termenului de la alineatul precedent, penalitățile stabilite la art. 7 din Legea nr. 76/1992, astfel cum a fost modificat prin prezenta ordonanță, se majorează cu 50%.”

Excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

1. Critica, potrivit căreia dispozițiile textului atacat înfrâng prevederile de principiu ale art. 1 și 3 din Legea nr. 32/1968, care prevăd deosebirea de gravitate dintre infracțiuni și contravenții și obligativitatea stabilirii unor limite minime și maxime ale amenzilor contravenționale, nu poate fi reținută. Prin Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 9 din 24 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 27 din 7 februarie 1995, s-a statuat că, în ceea ce privește modificarea prin art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 a sistemului de amenzi din sume fixe în sume procentuale, nu există nici o interdicție constituțională care să limiteze libertatea de opțiune a legiuitorului. Art. 3 din Legea nr. 32/1968, invocat în susținerea neconstituționalității, care prevede obligativitatea stabilirii unor limite minime și maxime ale amenzii, se referă exclusiv la contravențiile reglementate prin hotărâri ale Guvernului sau prin acte normative ale autorităților publice locale. Contravențiile prevăzute la art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 nu intră în aceste categorii, ci fac parte din sfera contravențiilor reglementate prin lege, ele având deci un temei legal, diferit de cel al contravențiilor din prima categorie.

2. În legătură cu încălcarea dispozițiilor art. 72 alin. (3) lit. f) din Constituție, potrivit cărora infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează prin lege

Guvernului nr. 18/1994 stabilește, în cadrul măsurilor de consolidare a regimului valutar și de întărire a disciplinei financiare, contravenții privind încălcarea obligației de repatriere a sumelor în valută. Aceasta este o problemă de ordin financiar din sfera regimului valutar, care nu intră în domeniul de reglementare al legii organice. Invocarea în sprijinul acestei susțineri a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, bazată pe interpretarea art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, nu poate fi reținută. Art. 6 din această convenție prevede că: „1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. 2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită. 3. Orice acuzat are, în special, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer; d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării; e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere“.

Așa cum se arată și în punctul de vedere exprimat de Guvern, nici dispozițiile art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, nici jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu permit concluzia că regimul juridic al sancțiunilor contravenționale se confundă în totalitate cu cel al sancțiunilor penale. Scopul interpretării date dispozițiilor art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, în sensul că noțiunea de „acuzație în materie penală“ include și domeniul contravențional, a fost acela de a asigura aceleași garanții procesuale celor învinuiți de săvârșirea unei contravenții ca și celor învinuiți de săvârșirea unei infracțiuni (cazul Lönnroth contra Suediei — 1982; cazul Öztürk contra Germaniei — 1984; cazul Lutz contra Germaniei — 1987).

Așa fiind, rezultă că această jurisprudență nu este de natură să sprijine solicitarea autorului excepției.

3. Referitor la încălcarea, prin textul atacat, a principiului libertății contractuale, consacrat de art. 134 alin. (2) lit. a) și b) din Constituție, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 15 din 28 ianuarie 1997, rămasă definitivă prin Decizia nr. 149 din 3 iunie 1997, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 24 septembrie 1997, și prin Decizia nr. 16 din 28 ianuarie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 24 septembrie 1997.

ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 292 din 28 octombrie 1997. Prin aceste decizii, respingându-se ca nefondată excepția de neconstituționalitate, s-a reținut că, în contextul interpretării sistematice a prevederilor art. 134 din Constituție, obligația de repatriere a valutei nu este contrară economiei de piață și libertății comerțului, ci corespunde îndatoririi statului de a asigura protejarea intereselor naționale în activitatea economică și financiară.

4. În justificarea excepției ce face obiectul prezentei cauze, au fost invocate și prevederile art. 41 și 135 din Constituție, precum și ale art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția europeană a drepturilor omului, susținându-se că, prin sancțiunea instituită de art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, este afectat dreptul de proprietate.

Curtea Constituțională constată însă că obligația de repatriere a valutei nu este contrară prevederilor constituționale menționate, întrucât garantarea prin Constituție a proprietății nu justifică, într-o interpretare sistematică a normelor acesteia, utilizarea bunurilor proprietate privată, indiferent de natura lor, cu încălcarea reglementărilor legale privind protecția unui interes național, astfel cum este cel al asigurării disponibilităților valutare necesare achitării obligațiilor externe de plată ale economiei. În acest sens, de altfel s-a statuat prin Decizia Curții Constituționale nr. 64 din 14 aprilie 1998, definitivă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 220 din 16 iunie 1998.

Deciziile menționate, prin care Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, își mențin valabilitatea și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi care să justifice modificarea jurisprudenței Curții.

5. Susținerea potrivit căreia norma prevăzută la art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 violează principiul constituțional al proporționalității, enunțat de art. 49 alin. (2), prin aceea că operează o restrângere a libertății comerțului, urmează, de asemenea, a fi respinsă.

Potrivit art. 49 alin. (1) din Constituție, „Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav“, iar alin. (2) al acestui articol stabilește principiul proporționalității, în virtutea căruia restrângerea unui drept sau a unei libertăți „trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o“.

Este însă de observat că principiul proporționalității nu este aplicabil în cauză, întrucât dispozițiile art. 49, fiind cuprinse în titlul I cap. II din Constituție, referitor la drepturile și libertățile fundamentale, ele privesc prin conținutul lor domeniul acestor drepturi și libertăți, pe când art. 134, care la alin. (2) lit. a) stabilește obligația statului de a asigura libertatea comerțului, se regăsește în titlul IV — Economia și finanțele.

6. În sfârșit, nu este întemeiată nici susținerea potrivit căreia prin textul de lege atacat se instituie o răspundere obiectivă. Într-adevăr, în cauză nici nu s-ar putea pune problema unei răspunderi obiective, întrucât, prin ipoteză, fiind vorba de săvârșirea unei contravenții, elementul vinovăției este de esența acesteia și, de aceea, prin ipoteză vinovăției nu se poate aplica niciodată o sancțiune contravențională. Desigur, existența sau inexistența acesteia este un element al stării de fapt, a cărei apreciere este de atributul exclusiv al instanței de judecată.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995, ridicată de Societatea Comercială GOLDENVIOLET IMPEX — S.R.L. din Salonta în Dosarul nr. 3.681/1997 al Judecătorei Oradea.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 noiembrie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 172
din 10 decembrie 1998

privind excepția de neconstituționalitate a art. 64 alin. 1 lit. c) din Codul penal

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Ioan Griga	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol, soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. 1 lit. c) din Codul penal, ridicată de Streche Ionel în Dosarul nr. 539/1998 al Curții de Apel Galați.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 24 noiembrie 1998 și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 10 decembrie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Curtea de Apel Galați, prin Încheierea din 22 iunie 1998, pronunțată în Dosarul nr. 539/1998, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. 1 lit. c) din Codul penal, ridicată de Streche Ionel, trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de „conducerea unui autovehicul pe drumurile publice, având în sânge o îmbibație alcoolică peste limita legală”, faptă prevăzută și pedepsită de art. 37 alin. 1 din Decretul nr. 328/1966 privind circulația pe drumurile publice, republicat.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile art. 64 alin. 1 lit. c) din Codul penal contravin art. 38 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit”, iar „Alegerea profesiei și alegerea locului de

Exprimându-și opinia în sensul că excepția invocată este neîntemeiată, textul art. 71 din Codul penal fiind constituțional, instanța de judecată arată că „recurentul confundă, în chiar motivarea excepției de neconstituționalitate, pedeapsa accesorie cu pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi, care este guvernată de alte principii enumerate la art. 65 din Codul penal”. Astfel, „spre deosebire de pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi care constă în interzicerea unuia sau mai multor drepturi, și doar, în cazuri excepționale, a tuturor drepturilor enumerate la art. 64 din Codul penal, pedeapsa accesorie constă în interzicerea tuturor drepturilor prevăzute de art. 64 din Codul penal, fără a fi nevoie de îndeplinirea vreunei condiții”. Decurgând, potrivit art. 71 din Codul penal, din pedeapsa privativă de libertate, pedeapsa accesorie este obligatorie și întotdeauna alăturată pedepsei principale.

În speță, art. 42 alin. 1 lit. b) din Decretul nr. 328/1966 impune anularea permisului de conducere atunci când titularul acestuia a fost condamnat pentru infracțiunea de conducere în stare de ebrietate.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, s-au solicitat punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și al Guvernului.

În punctul său de vedere Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate a art. 64 alin. 1 lit. c) din Codul penal este neîntemeiată, deoarece, pe de o parte, „nu se poate susține că aplicarea pedepsei complementare prevăzute la art. 64 alin. 1 lit. c) din Codul penal este de natură să înfrângă libertatea în alegerea profesiei și a locului de muncă”, iar, pe de altă parte, conform art. 49 alin. (1) din Constituție, exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns prin lege, în scopul păstrării ordinii publice.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului și al Președinților celor două Camere ale

CVISION
TECHNOLOGIES

susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Potrivit art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, excepția de neconstituționalitate poate viza

numai acele dispoziții legale de care depinde judecarea cauzei. Rezultă că excepția ar fi putut viza art. 37 alin. 1 din Decretul nr. 328/1966, în temeiul căruia autorul excepției a fost trimis în judecată, și/sau art. 71 din Codul penal.

Curtea Constituțională constată însă că dispozițiile art. 64 alin. 1 lit. c) din Codul penal, a căror neconstituționalitate se invocă, nu sunt pertinente în cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 1, 2, 3, 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. 1 lit. c) din Codul penal, ridicată de Streche Ionel în Dosarul nr. 539/1998 al Curții de Apel Galați.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 decembrie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 333.01.11/4028.